

Posudek bakalářské práce

Autorka: Zuzana Slavíková

Název práce: Osamělost ve stáří

Rok: Praha 2022

Vedoucí práce: doc. MUDr. Iva Holmerová, Ph.D.

Autorka se ve své práci zabývá aktuálním a důležitým tématem – osamělostí ve stáří a intervencemi, které mohou tuto osamělost zmírňovat. Cílem práce je dle autorky „definovat a rozebrat osamělost pocíťovanou starší populací a poskytnout ucelený přehled o intervencích zaměřených na zmírnění této osamělosti a také sociální izolace, která je v současné době velmi častým tématem“.

Kapitoly teoretické části práce na sebe logicky navazují a odrážejí jak stanovený cíl práce, tak i cíl samotného výzkumu. Autorka nejprve vymezuje pojem stáří, následně jeho periodizaci, změny ve stáří včetně postavení seniorů ve společnosti. Rovněž se věnuje sociální izolaci ve stáří. V další části práce autorka popisuje osamělost, zaměřuje se na typy a příčiny osamělosti, možnosti hodnocení stupně osamělosti, důsledky osamělosti a ochranou před osamělostí, popisuje možné intervence, pomocí nichž je možné osamělosti ve stáří předcházet či ji zmírňovat. Celkově je teoretická část práce zpracovaná velmi pěkně a přehledně.

Na teoretickou část navazuje autorka částí empirickou, jejímž cílem je „poskytnout ucelený přehled o intervencích zaměřených na redukci osamělosti či sociální izolace u starších dospělých“. Sekundárním cílem je pak „identifikovat dopady pandemie COVID-19 na osamělost ve stáří“. Jako metodu k dosažení cíle (cílů) výzkumu autorka zvolila metodu scoping review (přehledové studie), kdy dává do souvislosti již publikovaná review. V souvislosti se zpracováním přehledové studie autorka odkazuje na postup dle Arskey a O'Malley (2005). Autorka nejprve stanovila cíl výzkumu a následně výzkumnou otázku „Co je doposud známo o možnostech zmírnění osamělosti a sociální izolace u starších lidí?“

Autorka stanovila klíčová slova, dle kterých prohledala tři databáze: PubMed, SCOPUS a Web of Science. Nalezené záznamy následně zhodnotila a studie, které odpovídaly předem stanoveným kritériím pro zařazení do review, představila v tabulce na str. 26. Výsledky review – typy intervencí – autorka rozdělila do pěti oblastí: 1) Blízký kontakt, 2) Kontakt se zvířaty, 3) IKT intervence, 4) Dovednostní kurzy a 5) Psychosociální intervence. Studie, které se zabývaly dopadem COVID-19 na osamělost starších lidí prezentuje autorka v samostatné kapitole.

Autorce povedlo podat pěkný a ucelený přehled o intervencích, které mají vliv na osamělost starších lidí. Tento přehled autorka zpracovala v souvislém textu v kapitole Shrnutí výsledků. Následně autorka v souvislém textu podala přehled o dopadu pandemie COVID-19 na osamělost starších lidí.

Největší slabinou celé práce je diskuze. Autorka nevyužila možnosti propojit výsledky empirické části práce s teoretickou částí. Postrádám hlubší kontextové propojení s odbornou literaturou a výzkumy, které se věnovaly tématu osamělosti ve stáří.

I pře výše uvedené nedostatky, považuji práci za přínosnou.

V rámci obhajoby prosím autorku o zodpovězení následujících otázek:

1. Jak bylo postupováno při identifikaci studií vhodných pro zařazení do review?
2. Jaké/jaká řešení k prevenci osamělosti starších zranitelných lidí v případě další neočekávané situace (např. další pandemické situace atd.) sama autorka doporučuje? Zejména u starších zranitelných lidí, kteří jsou klienty domovů pro seniory a domovů se zvláštním režimem?

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji její hodnocení známkou velmi dobře, a to s ohledem na průběh obhajoby.

V Praze dne 24. ledna 2022

Mgr. Vladimíra Dostálová, Ph.D.